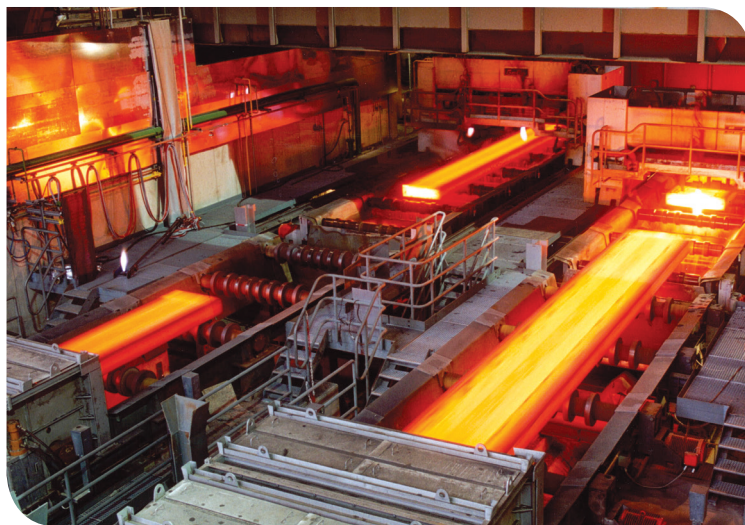

گزارشی از عملکرد سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران ۱۳۹۳

IMI DRO

در آستانه سی و ششمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی فرصتی است تا به بازخوانی خدمات و فعالیت های سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران نگاهی بیندازیم.

ظرفیت ها و پتانسیل های بخش معدن و صنایع معدنی در جریان تحریم های ناجوانمردانه بیش از پیش آشکار شد. اگر چه کشور ایران با برخورداری از ذخایر بزرگ معدنی در ردیف ۱۰ کشور اول جهان قرار دارد اما به علت درآمدهای سرشار نفت این ظرفیت ها و پتانسیل های خدادادی ناشناخته مانده بود.

با آغاز تحریم ها و کاهش درآمدهای نفتی، این ظرفیت بزرگ مورد توجه قرار گرفت.

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران به عنوان بازوی توانمند و اجرایی وزارت صنعت، معدن و تجارت در بخش معدن و صنایع معدنی با تلاش بسیار رونق دوباره این بخش را رقم زد. در آغاز استقرار دولت تدبیر و امید بسیاری از طرح های معدنی نیمه کاره رها شده و یا به علت کمبود منابع مالی ناشی از واگذاری های غیراصولی در ایامیدرو دچار تاخیرهای طولانی شده بودند.

طرح های معدنی

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) در یک سال و نیم گذشته و پس از استقرار دولت تدبیر و امید موفقیت های زیادی را در اجرای طرح های بخش معدن و صنایع معدنی بدست آورده است.

تا پیش از شروع فعالیت دولت یازدهم بیش از ۲۴ هزار میلیارد ریال طرح راکد و نیمه تمام در ایمیدرو وجود داشت که هر کدام بین ۴ تا ۱۳ سال با تاخیر اجرای برنامه مواجه بودند

اما با تلاش و پیگیری مدیران و کارکنان ایمیدرو علیرغم کمبود منابع اکنون تمام این طرح ها فعال شده اند. طرفه اینکه بیش از ۹۰ درصد منابع مالی طرح ها از محل مشارکت بخش خصوصی و خارج از سازمان توسعه تامین می شود.

از جمله طرح های فعال شده می توان به ۷ طرح فولاد استانی شامل چهارمحل و بختیاری، شادگان، نی ریز، میانه، بافت، قائنات و سبزواری اشاره کرد که تاکنون بیش از ۱۱۰۰ میلیارد تومان منابع به این طرح ها تزریق شده است و کلا در همکاری بین سازمان و بخش خصوصی همه طرح ها به مشارکت رفت و اکنون بخش خصوصی کشور موتور محرک و پیشران این طرح ها است.

از دیگر اقدامات انجام شده در یک سال و نیم گذشته می توان به بهره برداری از طرح های طلای زرشوران و سیمان یک میلیون تنی سروآسول ونزوئلا اشاره کرد. با افتتاح زرشوران ظرفیت تولید طلای کشور دو برابر شد و سیمان ونزوئلا به عنوان نمادی از توانمندی فنی و مهندسی کشور معرف شد.

همچنین طرح آنتیمنون سفیدابه، پایلوت تیتانیوم کهنوج و طرح پتاس خور تا پایان سال جاری به بهره برداری خواهد رسید.

راهبردهای ایمیدرو

راهبرد تدوین شده ایمیدرو که به منظور راهبری طرح های توسعه ای در دست اجرا (در مناطق محروم و با فناوری نوین) در راستای سیاست های نظام برای اشتغال پایدار، تکمیل زنجیره ارزش در کشور و دوری از خام فروشی مواد معدنی و رشد حداکثری ارزش افزوده در کشور طراحی شد، شامل موارد زیر است:

● ایمیدرو نسبت به واگذاری کلیه

طرح های در دست اجرا که بخش خصوصی علاقه مند به سرمایه گذاری در آن است، اقدام می کند.

● ایمیدرو به جای سرمایه گذاری مستقیم و یا احداث زیرساخت ها و خدمات مورد نیاز، نسبت به خرید تضمینی تولیدات و یا خدمات از بخش خصوصی در قالب قراردادهای بلندمدت اقدام می کند.

● با توجه به لزوم تسریع در فعالیتهای اکتشافی و تامین اطلاعات پایه زمین شناسی برای ورود بخش خصوصی، ایمیدرو نسبت به توسعه فعالیتهای اکتشافی خود در پهنه های اکتشافی و همچنین تقویت سرمایه صندوق بیمه فعالیتهای معدنی

اقدام می کند.

● فعالیت های توانمندسازی ایمیدرو گسترش یافته و ارتباط با دانشگاهها، انجمن ها و موسسات تحقیقاتی شامل مرکز تحقیقات و فرآوری مواد معدنی کرج به منظور توسعه آموزش و پژوهشهای کاربردی و افزایش بهره وری، افزایش می یابد.

در راستای پیاده سازی استراتژی های ایمیدرو، طرح های در حال اجرا پس از بررسی در کمیته سرمایه گذاری دسته بندی شده و مقرر شده

ایمیدرو پیگیر جذب تا ۹۰ درصد منابع مالی مورد نیاز طرحها از محل منابع بخش

خصوصی باشد. معادل ۱۰ درصد منابع مالی مورد نیاز طرحها، عموماً شامل آورده سازمان در مشارکت با بخش خصوصی در مناطق محروم و یا پروژه هایی است که بعضاً استراتژیک و در مناطق محروم بوده و یا بخش خصوصی علاقه مند به سرمایه گذاری وجود ندارد.

طرح های اکتشافی

اقدام مهم دیگر اینکه برای نخستین بار ایمیدرو وارد حوزه اکتشافات پهنه ها شد و برای این منظور اواخر سال گذشته در سطح ۲۰۰ هزار کیلومترمربع کار اکتشافی تعریف شد. تاکنون ۱۳۵ هزار کیلومتر مربع از پهنه ها وارد مرحله اجرایی شده است. ایمیدرو در بخش اکتشافات بیشترین رشد را در برنامه و عملکرد نسبت به سایر بخش ها داشته است.

برنامه ها در بخش حفاری ۲،۳ برابر و در بخش پهنه ها ۱۱،۷ برابر نسبت به سال ۹۲ رشد دارد و امیدواریم با این برنامه بتوان بر میزان ذخایر ملی در بخش معدن اضافه کرد و طرح های توسعه بعدی که اشتغال زیادی را در کشور ایجاد می کند، در استان های مختلف تعریف کرد.

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران علاوه بر فعال کردن طرح های راکد و نیمه تمام سال های گذشته که برخی از آنها تا ۱۲ سال متوقف مانده بود، طرح های جدید توسعه ای هم تعریف کرده که شامل طرح های فولاد چابهار، قشم، بندرعباس ۱ و ۲ (به کمک سرمایه گذاری خارجی)، طلای زرشوران ۲، شورابه تروود، دریاچه نمک، منیزیم لامرد، پرعبارسازی سنگ آهن و حمایت از تامین ماشین آلات مورد نیاز بخش خصوصی از طریق تامین منابع مالی توسط بانک ها است.

تدوین راهبردهای جدید ایمیدرو و

عملیاتی کردن آن و اصلاح ساختار متناسب با راهبرد جدید سازمان از دیگر اقدامات مهم است.

همچنین برنامه های عملیاتی جدید ایمیدرو با تلاش یک گروه خبره کارشناسی بر اساس راهبردهای جدید تدوین شد که برخی اهداف کلان سازمان در برنامه ها به شرح زیر است:

● رشد اشتغال ۱۲۰ هزار نفر مستقیم و غیرمستقیم

● رشد سالانه صادرات از ۷،۵ به ۲۳ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۷ به بعد

● توسعه ۱۰ برابری اکتشاف و ذخایر معدنی کشور به عنوان نقطه شروع زنجیره های ارزش

● افزایش تولید ناخالص داخلی تا سقف ۴۰ میلیارد دلار با اجرای برنامه های سازمان

● توازن زنجیره ارزش معدن و صنایع معدنی و صادرات فولاد به میزان سالانه ۵ میلیارد دلار از سال ۱۳۹۶

● ارتقاء جایگاه تولید در بخش معدن و صنایع معدنی شامل ۹ پله ارتقای تولید فولاد خام (سهیم ۲ درصد تولید جهانی)، ۳ پله در سنگ آهن (۲ درصد جهانی)، ۱۲ پله در مس (۲،۵ درصد جهانی) و ۸ پله آلومینیوم (۱،۸ درصد جهانی)

● افزایش تنوع محصولات (مولیبدن، منیزیم، پتاس، عناصر نادر و ...)

● وجود فناوری های بومی متناسب با نیاز کشور (پرعبارسازی مواد معدنی کم عیار، سیستم های موبایل فرآوری و ...)

انتظار می رود با پایان تحریم های ناجوانمردانه و گشایش فضای روابط بین المللی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران بتواند گام های بلندتری در زمینه طرح های توسعه ای خود و ارتقاء بخش معدن و صنایع معدنی کشور بردارد.